

J2000 Privatjuridik, Fakta & Uppgifter

Lärraranvisning HTML

Verksnummer: 41036

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till och om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukt, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: J2000 Privatjuridik, Fakta & Uppgifter

Författare: Jan-Olof Andersson, Cege Ekström, Åsa Toll

ISBN: 978-91-47-12956-0

Innehåll

Webbläsare.....	1
Generella förändringar av boken	2
Sidspecifika förändringar.....	3
Till läsaren.....	9
Pedagogiska tips	10
Bildbeskrivningar	11

Webbläsare

En bok i HTML-format läses i ett webbläsarprogram. Tänk på att boken kan se olika ut i olika webbläsare. Det är viktigt att se till att boken fungerar innan eleven börjar använda den. Exempelvis kan matematiskt innehåll se olika ut och i vissa webbläsare fungerar det dåligt. Om den webbläsare ni har som standardwebbläsare inte fungerar kan ni behöva installera ett annat alternativ.

Får ni problem med webbläsare, kontakta SPSM.

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- De flesta bilderna och figurerna har bildtext eller finns beskrivna.
- Bildförteckningen längst bak i boken har utgått.
- I boken har endast inledande versal använts i meningar och rubriker.
- Fetstil markeras inte men kursiv stil har behållits.
- De flesta tabellerna har omarbetats och skrivits om som listor i stället. Till exempel på sidan 98:

Ingår i bodelning:

- Bostad och bohag inköpt för gemensamt bruk.
- Annan egendom som köpts med samäganderätt.

Ingår inte i bodelning:

- Egendom inköpt före samboförhållandet.
- Annan egendom än bostad och bohag som inköpts av någon av samborna enskilt.
- Egendom som ska vara enskild enligt villkor vid arv eller gåva.
- Det är många exempel på avtal i boken. Dessa har placerats i textrutor och har ställs upp på likande sätt som ovan. De inleds med en beskrivande överskrift. Till exempel på sidan 99:

Exempel på samboavtal

Samboavtal

...

...

...

Karlstad den 15 mars 2018

Linda Bengtsson

Mistelvägen 15

653 51 Karlstad

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar. Det kan också vara sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material.

11

Bildtexten har skrivits så här:

Lagstiftningsprocessen – från initiativ till lag: Lagstiftningsprocessen.

De olika stegen i figuren motsvaras av siffror i texten.

1. Initiativ till förändring
2. Regeringen tillsätter en utredning
3. Utredningen presenterar sin rapport i ett betänkande
4. Regeringen skickar betänkandet på remiss
5. Regeringen utarbetar förslag till förändring – proposition
6. Propositionen lämnas till riksdagen för riksdagsbehandling
7. Efter behandling i riksdagsbeslut går ärendet till riksdagsbeslut
8. Regeringen utfärdar lagen som sedan publiceras i svensk författningssamling

16

Tabellen har utgått och texten har ställts upp så här:

I Vilken ordning används rättskällorna? Rättskällorna används i en viss angiven ordning, där lagar, förordningar och föreskrifter kommer i första hand och sedvana i sista hand.

1. Lagar, förordningar och föreskrifter. Lagens ordalydelse gäller alltid i första hand.
2. Prejudicerande domar. Praxis, avgöranden från HD och Högsta förvaltningsdomstolen.
3. (osv)

17

Tabellen har utgått och texten har ställts upp så här.

Lagboken: Sveriges Rikes Lag (lagboken) är indelad i grundlagarna, balkarna och bihanget.

Grundlagarna

Regeringsformen

Tryckfrihetsförordningen

Yttrandefrihetsgrundlagen

Successionsordningen

Balkarna

Äktenskapsbalken

Föräldrabalken

Ärvdabalken
Jordabalken
Miljöbalken
Byggningsbalken
Handelsbalken
Brottsbalken
Rättegångsbalken
Utsökningsbalken
Socialförsäkringsbalken

Bihaget

Övriga författningar i kronologisk ordning

34

Texten har skrivits in så här:

Rättegång i tvistemål: Ett tvistemål börjar med en stämningsansökan och slutar med en dom, alternativt med förlikning.

1. Käranden lämnar in stämningsansökan med yrkande till tingsrätten.
2. Svaranden delges yrkandet och lämnar ett skriftligt svaromål.
3. Tingsrätten kallar till förberedande förhandling. Domstolen försöker få parterna att förlikas.
4. Svaranden bestrider yrkandet.
5. Svaranden medger yrkandet (alt tredsdom).
6. Ev. skriftlig komplettering från parterna.
7. Tingsrätten kallar parterna till huvudförhandling.
8. Dom enligt kärandens yrkande.
9. Käranden gör sakframställning.
10. Svaranden bemöter detta.
11. Käranden håller slutanförande (vanligen genom ombud).
12. Svaranden håller slutanförande (vanligen genom ombud).
13. Domstolen överlägger och meddelar dom.
14. Eventuellt överklagande från parterna.
15. Domen vinner laga kraft och verkställs.

36

Texten i figuren har skrivits in så här:

Från gripande till åtal: Misstanke om brott kan ge upphov till gripande, häktning och åtal.

1. En misstänkt grips av polisen och delges misstanke om brott.
2. Förundersökning inleds.

3. Åklagaren begär den misstänkte häktad.
4. Häktningförhandlingar inleds. Rätten beslutar om den misstänkte ska häktas eller försättas på fri fot.
  - a) Den misstänkte häktas.
Skäligen misstänkt. Åklagaren har en vecka på sig innan häktningen måste prövas på nytt
  - b) Den misstänkte försätts på fri fot.
På sannolika skäl misstänkt. Åklagaren har två veckor på sig innan häktningen måste prövas i rätten på nytt.
5. Häktningförhandlingar hålls tills åklagaren väcker åtal eller rätten anser att den misstänkte ska försättas på fri fot.
6. Åtal väcks genom att åklagaren lämnar en stämningsansökan till tingsrätten alternativt försätts den misstänkte på fri fot.

Huvudförhandling hålls vid tingsrätten, se figur sidan 39

39

Figuren har beskrivits så här:

Huvudförhandling i brottmål: Ett brottmål börjar med att den misstänkte åtalas och slutar med en fällande dom eller ett frikännande.

1. Åklagaren åtalar.
2. Tingsrätten kallar till huvudförhandling
3. Förhandlingen inleds
4. Åklagaren yrkar ansvar för gärningen
5. Den tilltalade (misstänkte) erkänner eller förnekar gärningen.
6. Åklagaren gör sakframställning och förhör målsägande, den tilltalade, vittnen och sakkunniga.
7. Den tilltalade ger sin version och försvarsadvokaten förhör målsägande, vittnen och sakkunnig.
8. Domstolen redovisar personutredning och ställer eventuellt frågor.
9. Åklagaren slut pläderar.
10. Försvarsadvokaten slut pläderar.
11. Domstolen överlägger och meddelar dom.
  - a) Åklagaren överklagar
  - b) Den dömda överklagar
12. Om inget överklagande kommer in vinner domen laga kraft och verkställs.

41

Figuren har beskrivits så här:

Påföljder: Efter en fällande dom i ett brottmål får den dömda någon form av påföljd. Det är domstolen som beslutar om påföljd och i regel kriminalvården som ansvarar för dess genomförande.

Domstols beslut

1. Böter.
2. Fängelse alternativt kriminalvård på kriminalvårdsanstalt eller elektronisk fotboja.
3. Villkorlig dom (eventuellt med dagsböter eller samhällstjänst).
4. Skyddstillsyn (eventuellt med dagsböter eller samhällstjänst), alternativt kriminalvård – övervakning.
5. Särskild vård och annat.

83

Figuren har beskrivits så här:

EU-samarbetets utveckling.

1951: Medlemmar; Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Västtyskland. Kol- och stålunionen bildas.

1957: Romfördraget EEC och EURATOM skapas:

1964: "Företrädesprincipen" Gemenskapsrätt går före nationell lag vid tvist.

1967: EEC byter namn till EG.

1973: Nya medlemmar; Danmark, Irland, Storbritannien.

1981: Ny medlem: Grekland

1986: Enhetsakten. Beslut att den inre marknaden ska genomföras. EG-parlamentet stärks. Nya medlemmar; Spanien, Portugal

1992: Maastrichtfördraget. EU skapas och bland annat utrikespolitik och polisiära ärenden tillkommer.

1995: Nya medlemmar; Finland, Sverige, Österrike

2002: Euro blir betalningsmedel i 12 av de 15 EU-länderna. Gemensam centralbank i valutaunionen EMU.

2004: Nya medlemmar; Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Ungern

2007: Nya medlemmar: Bulgarien, Rumänien. Slovenien ny EMU-medlem.

2008: Cypern och Malta ansluts till EMU.

2009: Slovakien ny EMU-medlem.

2011: Estland ny EMU-medlem.

2013: Ny medlem: Kroatien

2014: Lettland ny EMU-medlem

2015: Litauen ny EMU-medlem

86

Figuren har beskrivits så här:

Europeiska unionens 7 institutioner: Europeiska rådet hanterar övergripande riktlinjer för samarbetet inom EU. De övriga institutionerna svarar för långsiktig planering och beslutsfattande.

1. Europeiska rådet medlemsstaternas regerings- eller statschefer samt kommissionens ordförande
2. Europeiska kommissionen ledamöter utsedda av medlemsländernas regeringar
3. Ministerrådet medlemsstaternas ministrar i det ämne som behandlas
4. Europaparlamentet folkvalda ledamöter
5. EU-domstolen domstol i högsta instans
6. Europeiska centralbanken
7. Europeiska revisionsrätten

87

Figuren har beskrivits så här:

Beslut och införande av EU-direktiv: När EU ska besluta om ett direktiv sker samtidigt en process i Sveriges regering och riksdag, där man försöker påverka direktivets innehåll. När EU har fattat sitt beslut anpassas reglerna i direktivet till svensk lag.

1. EU-kommissionen lägger fram förslag.
2. I Sverige diskuteras förslaget i regering och riksdag.
3. EU-parlamentet yttrar sig.
4. Sverige lämnar synpunkter.
5. EU-ministerrådet beslutar.
6. EU-kommissionen verkställer och övervakar. Regeln anpassas och införs i svensk lag.
7. EU-domstolen tolkar regeln och dömer i tvister. Svenska domstolar dömer efter regeln, kan få hjälp med tolkning av EU-domstolen.

154

Text har lagts till i uppgiften:

1. Vilka får ärva?

Faster Patricia (avliden)

- a) Lovisa, hennes dotter (avliden)
- b) Patricias far och mor
- c) Victor, Christoffer
- d) Helena (sambo)

162

Text har lagts till i bildtexten:

Hur ett avtal kommer till.

Ett anbud kommer in och köparen får betänketid. Vid ett rent accept blir det ett avtal. Om köparen avslår anbudet eller inte svarar inom betänketiden, så kallat sen accept som är ett motanbud från köparen, kan säljaren välja att anta eller förkasta. Väljer säljaren att förkasta blir det inget avtal, väljer denne att godta blir det ett avtal.

184

Text har lagts till i bildtexten:

Missnöjd med köp? Åtgärder för att lösa konflikt med en näringsidkare.

- Begär rättelse hos säljaren.
- Kontakta konsumentvägledaren i kommunen.
- Gör en anmälan hos Allmänna reklamationsnämnden.
- Stäm säljaren till tingsrätten.

263

Bilden och bildtexten "Exempel på vad som kan vara fast egendom med tillbehör och lös egendom." har utgått.

282

Text har lagts till i bildtexten.

En låntagare bekräftar sin skuld till långivaren i ett skuldebrev, där även lånevillkoren anges. På nätet kan du hitta exempel på blanketter som kan användas.

323

Bildtexten har ändrats:

Figur med exempel. Intjänandeår från 1 april 2018, året före semesteråret, till 31 mars semesteråret 2019. Nästa intjänandeår löper från 1 april 2019 till 31 mars 2020.

Till läsaren

I den pedagogiskt anpassade boken återfinns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven!

De flesta bilderna och figurerna har bildtext eller finns beskrivna. Bildförteckningen längst bak i boken har utgått.

I boken har endast inledande versal använts i meningar och rubriker.

Kursiv stil är markerad.

Fetstil är inte markerad.

De flesta tabellerna har omarbetats och skrivits om som listor i stället.

Det är många exempel på avtal i boken. Dessa har placerats i textrutor och inleds med en beskrivande överskrift.

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- Eleven kan gärna kopiera över arbetsuppgifterna till ex Word för att arbeta med frågorna i det program som hen kan skriva direkt i.
- Tänk på att eleven kan behöva mer tid på sig för att göra vissa uppgifter och har också rätt till mer tid i provsituationer.
- I undervisningssituationen. Kom ihåg att läsa upp (högt) det du skriver på tavlan!
- Sid 282. Här kan eleven söka efter en avtalsblankett för revers/skuldebrev/låneavtal på nätet som kan läsas på datorn.
- Sid 298 . Där kan modellen behöva förklaras.

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

33

En sal med plats för åhörare längst bak och ett cirkelformat podium längst fram med plats för tre domare (varav en ordförande) samt en protokollförare. Mitt framför podiet är vittnet placerat. På var sin sida om vittnet, snett emot varandra, sitter den svarande med sitt biträde och käre med sitt biträde.

140

Figur arvsordning.

Maka, särkullsbarn.

arvsgrupp 1: barn, barnbarn

arvsgrupp 2: far, mor, syskon, syskonbarn

arvsgrupp 3: farfar, farmor, farbror, faster, morfar, mormor, morbror, moster

150

Schematisk bild.

1. Ett dödsfall har inträffat. Den avlidnes tillgångar och skulder utgör dödsbo.
2. Dödsbodelägarna förvaltar dödsboet.
3. Bouppteckning eller dödsboanmälan.
4. Bodelning om efterlevande make finns.
5. Fördelning enligt testamente och/eller arvsordningen.
6. Arvskifte.
7. Dödsboet upplöses.

207

Figur i form av en triangel. Säljaren levererar till köparen som gör avbetalningar till ett finansbolag. Säljaren får kontant betalning från finansbolaget.

213

Schematisk bild över de olika stegen som vidtas inför en eventuell utmätning.

1. Borgenären skickar påminnelser och använder eventuellt också ett inkassoföretag som i sin tur skickar kravbrev.
2. Borgenären ansöker om betalningsföreläggande hos KFM. KFM registrerar och granskar och delger gäldenären ett betalningsföreläggande.
3. Gäldenären kan bestrida och begära rättegång vid tingsrätten. Rätten meddelar dom. KFM gör tillgångsundersökning som eventuellt leder till utmätning.

4. Eller så kan gäldenären välja att inte bestrida. KFM beslutar då om utslag. KFM gör tillgångsundersökning som eventuellt leder till utmätning.

308

Olika former av anställning. Schematisk bild.

1. Tillsviareanställning
  - a) Egen uppsägning: följer regler om uppsägningstid.
  - b) Uppsägning från arbetsgivarens sida: Saklig grund ex arbetsbrist, personliga skäl. Följer regler om uppsägningstid, turordning mm.
  - c) Avsked: Saklig grund ex allvarliga personliga skäl. Ingen uppsägningstid.
2. Tidsbegränsad anställning:
  - a) Anställningen upphör vid en viss tidpunkt eller när arbetet är slutfört.
  - b) Avsked: Saklig grund ex allvarliga personliga skäl. Ingen uppsägningstid.